

Krásně je na světě, když na své muže ... si odpovím sám. (K.Plíhal)

my way

2008/duben

List českých liberálů

Liberálové s lidovci proti vraždění neviňátek

9.4. 2008 - MFD

Reprezentativní průzkum MFD potvrdil, že přes milión občanů (23%) považuje potrat za vraždu. Kde jsou? Jak to, že nestojíme na ulicích a jsme smířeni s tak nepřijatelnou situací. Vždyť od legalizace potratů bylo již u nás rukou lékařů za souhlasu miliónů žen ukončeno přes 3000 000 lidských životů. Vlády se u nás strachují o svoji budoucnost kvůli stravenkám, poplatkům u lékaře či tomu jak se vyspí přeběhlý poslanec. Zásadní omezení socialistického výtoku, „umělého ukončení těhotenství“, není v programu žádné vlády ani strany.

Tibetská póza

Násilí v daleké Číně na desítkách Tiběťanů vyvolává vlnu solidarity, desítky denně zmarněných životů neviňátek jsou pouhou statistikou. Politické výhodné dojímaní bojovníků za občanská práva nad násilím v

exotické zemi, kontrastuje s jejich nezájmem ukončit hanebnou potratovou praxi doma. Každoročně se v Česku několikrát sejde pár stovek odpůrců potratů, aby za shovívavého zájmu médií vykřičeli do světa svoji nespokojenost s zatvřelostí našich srdcí.

Narození zvířete v ZOO je štěstí, radost a úspěch. Za to narození dítěte je sociální situace a přírodní pohroma, která se prožene vaším bytem. Nad rodiči je třeba hořekovat, kolik jen si toho mohli dopřát nemít (další) dítě? Více dovolené, lepší vzdělání, více spotřebního zboží, více, více.. Teď se budou muset uskromnit a proč? Paradoxně pro tvorečka, které je v naší dětské společnosti na piedestalu. Tedy pokud přežije kritickou dobu od početí do narození, v níž je vystaven riziku svévolného usmrcení.

Selhání liberálů je v otázce potratů flagrantní. Téma, které

se dotýká osobní integrity jedince by mělo být pilířem liberální politiky. Přenechali ho nezodpovědně levici a křesťanům. Lidský život má hodnotu danou kolektivem.

Křesťané různých sekt po staletí zabíjení bezvěrců objevili, že nejen duše, ale i tělo je božím dílem hodným ochrany. Dnes mají monopol na etické otázky daný úprkem liberálů od etických témat k ekonomickým. **Liberalismus vznikl a stále zůstává výsostně etickým světovým názorem.**

Pokud lidovci navrhnou kroky vedoucí k omezení potratové praxe, zaslouží si podporu. Žádný skutečný liberál nemůže mít problém s omezením možnosti potratů jen na případy ohrožení života dítěte či matky a těhotenství vzniklého zločinem (znásilnění, incest). Jedinou přijatelnou alternativou pro zdravé matky odmítající starat se o zdravé děti, jsou anonymní porody s následnou adopcí. Toto je první krok na cestě k odpovědné společnosti.

Milan J. Hamerský, předseda Liberální reformní strany

Vážený čtenáři, před sebou máte páté číslo měsíčníku českých LIBERÁLŮ prezentující názor tohoto základního politického proudu na aktuální politická témata, v ČR i v Evropě.

UVNITŘ VYDÁNÍ

REGULACE KOUŘENÍ Hamerský	2
František Kriegel Dienstbier	3
Zlatuška Podpora vědy	4
DDS v Brně 6.6.	4

Three new member parties join the European liberal family

10.4.08/ www.eldr.eu

The During the Party's Council meeting ELDR unanimously approved three new parties as full members, raising the number of members to 56, the addition of which sees ELDR establish itself as a pivotal player in Slovenian and Latvian politics.

Latvia First Party / **Latvia's Way** (LPP/LC), a key political force in Latvia holding posts in parliament and government, including

prime minister Ivars Godmanis.

Zares-nova politika, Slovenia, is the third biggest party in Slovenia.

The Citizen's Alliance for Democracy in Europe (ACDE), France, is still a young party but includes three MEPs from the ALDE Group in the European Parliament. Commenting on the expansion of ELDR's membership, the Party President, Annemie Neyts, stated "I wholeheartedly welcome with great pleasure the new three par-

ties to our European liberal family. Their desire to join ELDR is a sure indication of the growing appeal of liberal ideas and values in Europe and the role of ELDR in supporting and communicating such principles".

Kosovský právní stát

16. 4. 2008 - NP

Každé řemeslo má svá rizika. Někdy až taková, že se mu nevyplácí věnovat. Chcete být kovářem? Pozor, ať vám kladivo nepřeláme kosti. Láká vás dráha učitele? Pozor, i děti mají omezenou trpělivost. A co takhle kariéra válečného zločince? Pozor na Carlu Del Ponteovou.

Tahle dáma sice už jako žalobkyně Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii nepracuje a věnuje se „kapánek“ klidnějšímu povolání švýcarské velvyslankyně ve sluncem a tangem oplývající Argentíně, přesto si na všelijaké lapky a vrahy zdivočelého Balkánu 90. let čas bez problému najde.

Kde? Třeba ve svých pamětech, jimiž od-

startovala nový kriminální případ z jugoslávské džungle na sklonku minulého století. V té době se měla odehrát událost věru nechutná a odpuzující. U albánského města Burrel podle Ponteové došlo k zabití 300 srbských zajatců (unesených kosovskými povstanci) s cílem odebrat jim zdravé tělesné orgány a ty posléze prodat na černém trhu s touto komoditou.

Kosovští Albánci se zlobí. Jejich politici rozvíjejí teorie o srbských výmyslech. Vysvětlením této ohavnosti si hlavy nelámou, natož potom nějakým vyšetřováním. Skálopevně spoléhají na euro-americká ochranná křídla, která je před nežádanou

Vít Procházka

spravedlností vždy uhájí.

Pokud se však svědectví o dosud netušených zločinech budou hromadit nadále, mohou i bohatým a jinak shovívavým poručníkům vyprchat železné zásoby ohleduplnosti, bez níž kosovská svoboda dozná nečekaně krátkého trvání.

Být západním protektorátem znamená vyznávat západní principy, mezi nimiž patří postavení principu právního státu. Kosovské úřady by si měly se zahájením vyšetřování burrelského masakru pospíšet. Jinak to za ně udělají jiní. S mnohem závažnějšími důsledky a novými argumenty proti samostatnému Kosovu navíc.

Demokratická samoregulace kouření v restauracích

26. 4. 2008 - NP, **Milan J. Hamerský**

V Poslanecké sněmovně již delší dobu čeká na projednání a schválení novela zákona měnící podmínky omezení kouření. Několik kol diskuzí ukázalo, že shoda o budoucí podobě regulace se nerodí snadno. Není poslankyně či poslanec, který by na věc neměl názor. Co je jednomu málo, je pro druhého moc, nebo navrhuje úplně jiné řešení. Zrušení zákazu kouření na zastávkách se potkává s návrhy na úplný zákaz kouření v pohostinství. Kompromisní návrhy požadují stavebně oddělené prostory nebo různé podmínky podle velikosti podniku.

Petice Stop kouření škodí svobodě

Každý, kdo je „smrdutým dýmem“ obtěžován, by jistě rád, aby se jeho návštěva pohostinství obešla bez načichnutí oblečení a vlasů, pálení očí a dehtu na plicích. Bohulibý záměr zastánců zákazu kouření podpořený peticí desítek tisíc občanů by však měl být (i námi nekuřáky) rozhodně odmítnut.

Nikdo rozumný dnes nezpochybňuje škodlivost kouření i pasivního. Zdraví ohrožuje i smog z továren a aut, všudypřítomný hluk, stres, nezdravý životní styl, atd. Žijeme ve společnosti, která nabízí množství příjemných lákadel výměnou za různá omezení a nepohodlí, často ohrožující naše zdraví.

Člověk tisíciletí užívá látky navozující libé pocity, které škodí jeho zdraví. Někdy toto užívání přejde i v závislost. Alkohol, léky, čokoláda či nikotin pomáhají mnohým z nás k uvolnění, zlepšení nálady nebo jako společenské berličky. Prohibice nikde a nikdy neuspěla. To neznamená, že se společnost nemá snažit zmírňovat negativní dopady závislostí. Často však byly regulací způsobeny větší škody, než ty před kterými měla ochránit.

Hostinští za mříže

Pohostinství je široká oblast s velmi pestrou nabídkou, od cukráren, přes vegetariánské jídelny, nádražní bufety, restaurace v mnoha hvězdičkových hotelech až po noční kluby. Snažit se jim vnutit jeden režim, je nesmyslné. Představme si, že by všechny musely mít otevřeno stejnou dobu, poskytovat teplé jídlo, hrát stejnou hudbu, bezplatný vstup, koutek pro děti, misku pro psy, šatnu. Že je to absurdní, že to omezuje podnikání, že je to jen věc vlastníka – provozovatele, co nám nabídne, abychom k němu zavítali, využili jeho služeb a utratili svoje peníze? Chyba lávky! Existují regulovčící, kteří si to myslí a přibývá jich. Nesu dobro všem, samo se neprosadí, šup sem se zákonem.

Přímá demokracie

Cesta zákazů a příkazů je v této oblasti chybná a krajně nebezpečná. Kdo je navrhuje a podporuje, projevuje svoje totalitářské sklony. Vlastníkům se snaží přikázat, co mají nabízet a zákazníkům, co mají chtít. Přitom zájem zákazníka musí být určující. V demokracii rozhodují občané o politicích často jen jednou za čtyři roky. V pohostinství jde o každodenní přímou demokracii v praxi. Za co jsou lidé ochotni utratit peníze, to je jim nabídnuto. Nekuřáckých podniků rychle přibývá, protože je o ně zájem, tomu vycházejí vstříc hostinští, kteří v tom cítí tržní výhodu. Jen na stránkách www.dokurte.cz, lze najít stovky podniků v

ČR (např. v Brně přes čtyřicet), kteří se nahlásili s nabídkou nekuřáckých prostor. Tito budou potrestáni zavedením zákazu a ztrátou jedné z výhod.

Demokracie zákazníků je rozumnější než demokracie populistických politiků. Držme se jí.

Století pana Františka Kriegla

14. 4. 2008 - HN

Když František Kriegel v srpnu 1968, přiveden z vězeňské kobky do kremelských sálů, rozhodně odmítl podepsat moskevský protokol, statečně a důstojně jako jediný přijal politickou odpovědnost. Nemohl vědět, zda ho nečeká zapomenutí ve vězení či na Sibiři. Měl jistě v paměti, jak mu v Čierné nad Tisou člen moskevského politbyra a ukrajinský partajní šéf Šelest spílal jako »Židovi z Haliče«. Naštěstí stalinismus už zdegeneroval, vojenská invaze do ČSSR byla politickým debaklem a prezident Svoboda odmítl nastoupit do letadla domů, pokud v něm nebude Kriegel sedět.

Lékař interbrigadista

Osudy Františka Kriegla jsou osobním svědectvím významných kapitol dramatických dějin dvacátého století. Odmítnut v Polsku ke studiu z rasových důvodů, vystudoval medicínu v Praze. Jako mnozí čeští intelektuálové cítil naději na sociální spravedlnost v komunistické straně.

Mezi prvními se přihlásil k boji proti fašismu ve španělské občanské válce. Po Frankově vítězství se přes Francii a Norsko dostal do Číny a jako lékař americko-čínských jednotek, bojujících proti japonské okupaci v Barmě, si vysloužil vysoké ocenění od velitele plukovníka Browna.

17. 4. 2008 - LN,

Apel českých šéfredaktorů na slovenského prezidenta je naprosto oprávněný a shoduje se s kritikou vysokého komisaře OBSE pro svobodu tisku. V pondělí 14. 4. vystupoval prezident Gašparovič na plénu Parlamentního shromáždění Rady Evropy, kde se na něj s apelem zákon nepodepisovat obrátil jménem politického klubu Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE) jeho předseda Eörsi.

Do Prahy se vrátil v roce 1945 a ihned se zapojil do politického života. Vytýká se mu, že se v únoru 1948 podílel na vzniku lidových milicí. Nikoho však nezabil ani neudal. Dnes se snadno - a většinou účelově - zapo-

Jiří Dienstbier, novinář

míná, že komunisté nabízeli československou cestu k socialismu a že socialismus nebo »demokracie socializující« byla cílem nejen prezidenta Beneše, ale většiny společnosti a nekomunistických stran. Nekritický byl také vztah k SSSR. Pavel Tigrid připomněl,

že i národní socialisté a lidovci hlásali, že »komunisté nemají monopol na přátelství se SSSR«.

V únoru statisíce občanů podlehly iluzi »zpívajících zítřků«. Když mnozí komunisté poznali svůj omyl, začali usilovat o postupnou nápravu režimu, který pomáhali nastolit. Kriegel měl štěstí, že ho zapomněli poslat jako mnohé jiné interbrigadisty do koncentráku. Mohl se věnovat své lékařské profesi. Později odjel jako poradce pomáhat kubánskému zdravotnictví.

V šedesátých letech, kdy rozšiřování prostoru svobody pronikalo z redakcí, uměleckých svazů, vysokých škol a vědeckých ústavů do státního aparátu, se Kriegel stal členem ÚV KSČ. Patřil k těm, kteří aktivně prosazovali změnu a přispěli k celonárodnímu vzepětí touhy po svobodě.

Odmítnutím moskevského protokolu Franti-

šek Kriegel potvrdil stálost svého přesvědčení, že systém stalinské orientální despotie není socialismus a že vojenskou intervencí cizí moci je třeba odsoudit. Po návratu z Moskvy byl zbaven všech funkcí a vyloučen z KSČ. Husák trapným bonmotem, že »nebudeme nikoho kráglivat ani krieglovat«, sliboval, že padesátá léta se nevrátí. Popravy už nehrozily, ale František Kriegel byl až do smrti stálým objektem zájmu Státní bezpečnosti. Když vyjel za Prahu, přivezli jeho ženě rakev s oznámením, že zemřel. Policajti trvale usazení před jeho bytem kontrolovali návštěvy a doprovázeli ho po Praze. Kriegel se nevzdal a patřil k neaktivnějším signatářům Charty 77. Zemřel v době, kdy jsem byl ve vězení. Stejně bych nemohl přijít rozloučit se, protože jeho pohřeb StB znemožnila.

Málo českých hrdinů

Jako miliony Čechů a Evropanů prošel také František Kriegel dlouhou cestou střetů iluzí, omylů a poznání. Stejně jako jiní se mnohdy mylil, ale platí o něm to, co o sobě řekl Alexandr Solženicyn: »Moje názory se pochopitelně vyvíjely. Ale vždycky jsem věřil v to, co dělám, a nikdy jsem nejednal proti vlastnímu svědomí.« Těm, kteří Krieglovu osobnost z neznalosti dějinných zvrátů nebo z ideologické předpojatosti zpochybňují, lze připomenout, že Šavel kamenující křesťany se jako svatý Pavel stal zakladatelem křesťanské církve.

Hrdina polského odporu Adam Michnik se nedávno při udělování ceny Listů podivil nad tím, že český národ na Františka Kriegla zapomíná. Jako bychom měli dost hrdinů. Mezi českými politiky bychom obtížně hledali osobnost stejně statečnou a důslednou, jako byl tento »Žid z Haliče«.

Ohrožení svobody tisku na Slovensku

Prezident Gašparovič ve své odpovědi odmítl, že by zákon potíral svobodu slova, a před plénem Rady Evropy odkázal nespokojence na to, aby se obrátili na slovenský Ústavní soud nebo na Evropský soud. Je smutnou skutečností, že snahy politiků o nasazení náhubku médiím jsou zejména v postkomunistických zemích, kde máme mizivou tradici svobodného tisku, běžné a že řeči o potřebě uzákonit právo na odpověď se často objevují i mezi našimi politiky. Případ slovenského tiskového zákona by nám měl připomínat jak skutečnost, že svoboda není samozřejmá, tak důležitost, kterou může v budoucnu mít i pro nás přijímání závazných norem zaručujících práva a svobody na evropské úrovni, nikoli pouze na úrovni národní legislativy.

Jiří Zlatuška, senátor, člen Aliance liberálů a demokratů pro Evropu v Parlamentním shromáždění Rady Evropy

Vládní reforma vědy jde fatálně špatným směrem

22. 4. 2008 - HN

Vláda schválila návrh reformy výzkumu předložený Radou vlády pro výzkum a vývoj. Nevadily výhrady k vážným chybám materiálu. Ani skutečnost, že předsednictvo rady v připomínkovém řízení odmítlo řádně projednat vážné věcné výhrady České konference rektorů i Rady vysokých škol. Kvůli jednodennímu opoždění v připomínkovém řízení nefigurovalo ani ministerstvo školství.

Jeden úřad? Jedenáct!

Premiéroví Rada poskytuje zvlášť nekvalitní podklady, což je vidět na vyjádření v článku >Neúspěšní vědci vládní peníze neuvidí« (HN 27. března), kde Topolánek říká: >Rád bych, aby peníze v budoucnu rozděloval jen jeden úřad, jak je tomu v Británii či Irsku.«

Pohled na britskou stránku www.rcuk.ac.uk ovšem ukáže sedm agentur rozdělujících nezávisle na sobě peníze na výzkumné projekty britským vědcům. A čtyři další agentury poskytující institucionální financování výzkumným institucím - převážně univerzitám. Dohromady tedy jedenáct úřadů rozdělujících britské peníze.

Špatně jsou zpracovaná světová srovnání poměru financování základního a apli-

kovaného výzkumu i poměry financí jdoucí do vysokoškolského prostředí a specializovaných ústavů. Důraz na aplikovaný výzkum, který z toho vychází, je věcně nesmyslný, protože ve výzkumu zaměřeném na produkty a inovace státní podpora vytěsňuje privátní peníze.

Rozdílné koncepty hodnocení u základního a aplikovaného výzkumu mezi nimi zvýrazní rozdíly, namísto podpory jejich propojování známého z vyspělých zemí.

Sen o >impaktech«

Honba za chimérou kvalitnějších publikací v tzv. impaktovaných časopisech nereflexuje známou lineární závislost mezi relativním citačním indexem země a výškou HDP na obyvatele. Užité metodologie je navíc ze scientometrického hlediska zásadně vadná. Rada nereflexuje účelnost směřování veřejné podpory výzkumu do univerzit, kde k vytěsňování privátních peněz dochází v nejmenší míře. Strukturálními charakteristikami státního financování výzkumu u nás vnucuje nefunkční podobu známou ze zemí bývalého sovětského bloku.

Positivní dopady veřejného financování výzkumu a vývoje přitom zásadně souvisejí s jeho spojením s vysokoškolským vzděláváním na úrovni doktorské i nižší. V představitelství studentů a absolventů se odehrávají objevy a skutečné transfery technologií a jen tímto kanálem se investice do výzkumu a vývoje mění v inovace, které následně generují peníze. Nástroje, se kterými koncepce reformy pracuje, v tomto ohledu bohužel mívá zcela mimo.

Co by řekli Nestlé a Maggi

Orientace na patenty je pro zemi typu České republiky evidentním nesmyslem. Patenty nestimulují rozvoj, ale monopolizují profit v nejbohatších zemích. Švýcarsko neuplatňovalo patenty v druhé polovině 19. století, kdy zakladatelé firem Henri Nestlé, Julius Maggi, Daniel Peter nebo Rudolf Lindt vynalezli technologie, které jsou i bez patentové

ochrany základem dodnes prosperujících firem. Patent na Wattův parní stroj zbrzdil v období 1769 - 1800 tempo nasazování vylepšených strojů na třetinu tempa po vypršení ochrany.

Jiří Zlatuška, senátor

Patenty bratří Wrightů zničily inovace v americkém letectví před jejich revokováním coby válečným opatřením v roce 1917, sami bratři Wrightové po roce 1908 s žádnou inovací nepřišli, pouze utráceli horentní sumy za patentové pře před soudy.

Kde se žebříčky HN pletly

Rada vlády ve svém >hodnocení« výsledků výzkumu kritizuje plýtvání, přitom oficiální databáze výsledků výzkumných projektů je sama výsledkem >vědeckého« projektu MI20042007, což byl tři roky trvající projekt za patnáct milionů korun s počtem výsledků rovným nule. To Radě nevedlo a projekt nebyl ani zastaven, ani za něj nebyl nikdo hnán k zodpovědnosti.

Databáze poskytuje nepoužitelné údaje, což bylo vidět v žebříčcích VŠ, které nedávno vyšly v HN: Tam, kde se redaktoři spolehli na údaje z vládní databáze, vyšla hodnocení v některých případech zcela nepoužitelná, například v informatice byly instituce hodnoceny za >výsledky« ze zcela jiných oborů. Části vypracované vlastní metodikou HN byly oproti tomu tím nejlepším, co bylo až dosud v oblasti žebříčků u nás vypracováno.

Rada jako žába na prameni

Výzkum a vývoj má u nás evidentní žabu na prameni, kterou je personální obsazení Rady pro výzkum a vývoj. Není to jen Topolánkova vina. Posledním předsedou Rady v pojetí, které odpovídalo skutečné vědní politice, byl Mareš. Osobní premiérovo angažmá v reformě systému vědy vzbuzovalo naděje, s touto Radou a s podklady, které navzdory odborné opo-
nentuře tlačí do legislativního procesu, však reforma žádoucí cíl nemůže trefit.

POZVÁNKA

BRNO

(6)7.6.2008

Den daňové svobody

pořádá ve spolupráci s
Liberálním institutem

Liberální reformní strana
Institut K.Havlíčka Borovského
přesný program na webu LIRA

my way

měsíčník českých liberálů

vydávají:

Liberální reformní strana
Institut K. H. Borovského

www.liberalove.cz ; info@liberalove.cz

www.ikhb.cz ; ikhb@volny.cz

4 / 2008